

Uppskot
til
samtyktar um játtanarkarmar á løgtingsfíggjarlógini fyri 2022

Við hesi løgtingssamtykt tekur Løgtingið undir við, at samlaði útreiðslukarmurin á løgtingsfíggjarlógini fyri 2022 verður 6.203,2 mió. kr. Rakstrarkarmurin verður 5.667,4 mió. kr., og løgukarmurin verður 535,8 mió. kr. Samlaði inntøkukarmurin verður 6.109,7 mió. kr.

Framskrivaða úrslitið í løgtingsfíggjarlógini fyri 2022 er -93,5 mió. kr. Framskrivaðu játtanarkarmarnir vísa, at neyðugt verður við átøkum á útreiðslu- og inntøkusiðu landskassans fyri tilsamans um 30 mió. kr. fyri at rækka ætlaða úrslitinum í 2022, sum er eitt hall á 63,5 mió. kr. Í talvuni niðanfyri eru samlaðu játtanarkarmarnir fyri 2022 býttir á greinar.

Játtanarkarmar á løgtingsfíggjarlógini fyri 2022		
<i>Miø. kr.</i>	Rakstur	Løgur
§ 1 Løgtingið	66,7	0,0
§ 2 Løgmansfyrisingin	42,5	3,0
§ 3 Fíggjarmál	629,1	350,5
§ 5 Fiskivinnumál	164,0	12,0
§ 6 Umhvørvis- og vinnumál	165,7	12,0
§ 7 Uttanríkis- og mentamál	1.305,9	50,8
§ 11 Heilsumál	1.423,1	40,5
§ 12 Almannamál	1.870,4	67,0
Útreiðslur tilsamans	5.667,4	535,8
Útreiðslukarmur	6.203,2	
Inntøkukarmur § 20	6.109,7	
Framskrivað RLÚ-úrslit	-93,5	
Átøk at betra úrslitið	30,0	
RLÚ-úrslit við átøkum	-63,5	

Til tess at rækka ætlaða úrslitinum í løgtingsfíggjarlógini fyri 2022 er grundarlagið tær givnu fyrirtreytirnar fyri framskrivningum á útreiðslu- og inntøkusiðu landskassans, soleiðis sum lýst í viðmerkingunum til uppskotið til samtyktar.

Viðmerkingar

Landsstýrismaðurin í fíggjarmálum leggur við hesum vegna landsstýrið fram uppskot til lögtingssamtykt um játtanarkarmar fyri lögtingsfíggjarlógina í 2022.

Við játtanarkørmunum, ið sambært § 8, stk. 1 í lögtingslóg um landsins játtanarskipan skulu verða lagdir fram innan 1. apríl, ásetir Løgtingið yvirskipaða fíggjarpolitiska karmin fyri komandi árið.

Játtanarkarmarnir fyri 2022-2026 leggja dent á at minka hallið hjá landinum, sum er íkomið av heimsúmfatandi koronufarsóttini, sum hevur havt við sær djúpa búskaparkreppu um allan heim. Føroyar eru tó millum tey lond í heiminum, sum eru komin frægast gjøgnum koronukreppuna, og búskapurin hevur verið minni skalaður av koronufarsóttini, sammett við fleiri onnur lond. Tó hevur landskassin havt hall í 2020 og hevur tað væntandi eisini í 2021.

Landsstýrið ætlar at betra úrslitið hjá landskassanum stigvíst næstu árinum við 30 mió. kr. um árið soleiðis, at hallið skal minka munandi í 2022 og væntandi vera heilt burtur í 2023. Árinum 2023 og frameftir ætlar landsstýrið, at landskassin skal hava vaksandi avlop, sum bæði kann brúkast til at minka landskassaskuldina og til at hava at standa ímóti við, tá ið búskaparliga verri tíðir koma. Skulu nýggjar rakstrarraðfestingar koma aftrat næstu árinum, verður neyðugt at økja átøkini samsvarandi.

Endamálið við framskrivaðu játtanarkørmunum fyri 2022-2026 er, at teir skulu vísa mettu og framskrivaðu gongdina í útreiðslum og inntøkum landsins næstu 5 árinum við galdandi lóggávu og verandi virksemsstigi.

Framskrivningarfyritreytir

Niðanfyri verður greitt frá fyritreytunum fyri ymisku framskrivingunum.

Fyritreytir fyri rakstrarjáttanum

Lønarframskrivingar

Flestu almennu lønarsáttmálar eru galdandi til 1. oktober 2022. Lønurvøkstururin eftir tað er tí óvissur. Framskrivningin er vektað við kendari lønarhækking í 2022 uppá 1,25% og mettari lønarhækking fyri 4. ársfjórðing uppá 2%, umrøknað til 1,44% fyri alt árið. Fyri ávísar játtanir, har serstøk lønarviðurskipti gera seg galdandi, er framskrivað út frá teimum fyritreytunum.

Prísvøktur

Meginreglan er, at prísvøktur er ikki framskrivaður, men tó er tað gjørt fyri ávísar játtanir, har stórir prísvøktur vanliga er.

Javning av almannaveitingum og lestrarstuðli

Javningin av almannaveitingum, sum er vektað lønarhækking og prístalsvøktur, er mett til 1,25% í 2022, og javningin av lestrarstuðlinum, sum fylgir prístalsvøkturinum, er mett til 1% í 2022.

Fastir (realir) prísir 2023-2026

Sum vanligt er í játtanarkørmunum, er framskrivað í ársins prísnum fyrsta árið (2022), men árinum 2023-2026 eru framskrivað í føstum prísnum. Tað merkir, at frá 2023 til 2026 er ongin lønar- ella prísvøktur íroknaður.

Bundnar raðfestingar

Nýtt ella broytt virksemin er sum meginregla framskrivað fyri fult ár, tá ið tað byrjar. Er tó talan um virksemin, sum ikki er tikið við fyri fult ár í 2021, er tað framskrivað fyri fult ár í 2022. Framskrivað er á sama hátt við virksemin, sum broytist stigvíst í tíðarskeiðnum 2022-2026, til dømis nýggjar útbúgvingar ella eykaflokkar. Framskrivað er eisini viðvirksemin, sum ætlast at enda ella minka í tíðarskeiðnum 2022-2026.

Fólkavøxtur og broytt fólkasamanseting

Neyðugt er at taka hædd fyri fólkavøkstri og broyttari fólkasamanseting í framskrivingunum av ávísnum játtanum fyri, at verandi virksemissstig kann varðveitast.

Rentustøði og oljuprísir

Játtanarkarmarnir eru framskrivaðir út frá verandi rentustøði, og at oljuprísurin hækkar 0,75 kr. fyri liturin. Tað er ein óvissa í játtanarkørmunum, tí rentustøðið og oljuprísurin kunnu broytast, og harvið kunnu útreiðslur landskassans til rentustuðul og útreiðslur til olju eisini broytast. Framskrivað er bara fyri játtanir, har oljuútreiðslurnar fylla lutfalsliga nógv.

Fyritreytir fyri lógarbundnum játtanum

Fólkavøxtur, broytt fólkasamanseting og aðrar virksemissbroytingar

Í mun til galdandi lóggávu er framskrivað við virksemissbroytingum, orsakað av til dømis fólkavøkstri og broyttari fólkasamanseting, og metingum av útreiðslugongdini út frá kendum viðurskiftum, sum hava við sær virksemissbroytingar.

Talva: Útvaldar játtanir við størstum rakstrarvøkstri fyri 2022-2026

<i>Mið. kr.</i>	<i>FL2021</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Rakstrarútreiðslur, §1-§12:						
Tænastumannaeftirlønir	146,1	154,1	161,1	167,6	172,1	176,6
Strandfaraskip landsins	178,6	180,5	180,5	180,5	180,5	180,5
Fólkaskúlin	403,3	411,5	414,0	416,3	418,0	419,7
Lestaruðul	118,4	123,4	125,3	126,7	128,1	129,5
Heilsutrygdarveitingar	212,8	227,6	236,8	246,2	256,1	266,3
Landssjúkrahúsið	809,8	837,4	856,4	869,9	883,7	897,8
Serstakur sjúkrahúsheilivágur	50,7	57,1	59,1	61,2	63,4	65,6
Trivnaðartænastur	390,0	401,3	426,3	432,2	438,0	443,9
Arbeidsfremjandi tiltøk	112,8	123,3	130,3	138,2	144,6	151,4
Fólkapensjón	620,7	636,2	645,9	661,3	676,8	693,3
Fyritíðarpensjón	276,0	297,7	308,7	319,6	331,0	343,0
Útvaldar rakstrarútr. tils.	3.319,0	3.450,3	3.544,4	3.619,6	3.692,2	3.767,7
Rakstrarútr. tilsamans	5.500,0	5.667,4	5.773,5	5.859,3	5.936,0	6.016,4

Tænastumannaeftirlönir

Framskrivað er við mettari árligari nettotilgongd av tænastumonnum, sum fara frá fyri aldur. Størsta tilgongdin síðstu árin hevur verið lærarar, men frá 2025 byrjar tilgongdin at minka, tí at lærarar síðani 1998 ikki eru settir sum tænastumenn.

Strandfaraskip Landsins

Í 2021 vórðu játtaðar 4 mió. kr. til umvælingar av Ternuni og 3 mió. kr. vegna inntøkumiss hjá Bygdaleiðum av koronufarsóttini. Tær upphæddirnar eru ikki framskrivaðar til játtanina í 2022. Lagt er upp fyri, at oljuprísurin hækkar 0,75 kr. fyri liturin í 2022, sum gevur um 7,5 mió. kr. Lønarhækking er framskrivað í 2022. Í 2024 verður sandoyarleiðin niðurløgd í sambandi við, at Sandoyartunnilin verður tikin í nýtslu. Innroknað er, at sparingin verður brúkt á farleiðini.

Fólkaskúlin

Játtanin til fólkaskúlan er í størstan mun læraralønir. Lønarhækking er framskrivað í 2022. Framskrivað er eisini við hægri pensjónsútreiðslum, sum stava frá, at sáttmálasettir lærarar verða í staðin fyri tænastumenn.

Lestaruðul

Játtanin er framskrivað við mettum prístals- og fólkavøkstri í 2022.

Heilsutrygdarveitingar

Í mun til metta nýtslu í 2021 er játtanin framskrivað við 5,5% í 2022 og við 4% í føstum prísnum frá 2023 til 2026. Framskivingin er vegna fólkavøkstur, broytingar í fólkasamanseting, fleiri viðtalur og hægri takstir o.a.

Landssjúkrahúsið

Framskivingin er vegna fólkavøkstur, broytingar í fólkasamanseting, umframt at serviðgerð uttanlands í 2022 er framskrivað við 5% árliga í mun til tillagaðu nýtsluna í 2019 og 3,5% í føstum prísnum frá 2023 til 2026. Framskrivað er við 12,7 mió. kr. í 2022 í sambandi við, at H-bygningurin væntandi tá er tikin fult í nýtslu. Framskrivað er ikki fyri koronukanningar og fyribils Koronudeild í 2022.

Serstakur sjúkrahúsheilivágur

Játtanin er framskrivað við 5% í 2022 og við 3,5% í føstum prísnum frá 2023 til 2026.

Trivnaðartænastur

Lønarhækking er framskrivað í 2022, umframt at framskrivað er við mettari nettotilgongd av brúkarum. Í 2023 er framskrivað við 19,1 mió. kr. í sambandi við, at tveir nýggir stovnar verða tiknir í nýtslu.

Arbeidsfremjandi tiltøk

Framskrivað er við mettari nettotilgongd av brúkarum í skipanini. Veitingarnar eru framskrivaðar við lønarhækking hjá arbeidarafeløgnum í 2022. Framskrivað er eisini við, at kravda pensjónsgjaldið hækkar 1%-stig árliga.

Fólkapensjón

Framskrivað er við mettari nettotilgongd av pensjónistum. Framskrivað er við, at veitingarnar verða javnaðar við 1,25% í 2022.

Fyrítíðarpensjón

Framskrivað er við mettari nettotilgongd av pensjónistum. Framskrivað er við, at veitingarnar verða javnaðar við 1,25% í 2022.

Fyritreytir fyri lógujáttanir

Samtyktar lóguverkætlanir

Framskrivað er sambært ætlaða útreiðsluprofilinum, soleiðis sum hann er tikin við í verklagslóg, viðmerkingarnar til verklagslóg og viðmerkingarnar til lógujáttanina í løgtingsfíggjarlógini fyri 2021.

Verkætlanir sambært langtíðarløguætlanini

Aðrar verkætlanir eru framskrivaðar sambært langtíðarløguætlanini soleiðis, at framskrivað er við føstum lógukarmi uppá um 520 mió. kr. øll árin 2022 til 2026.

Stuðul til lóguverkætlanir hjá kommunum er tikin við sum lógujáttanir í lógukarminum. Somuleiðis eru í lógukarminum innroknaðar lógukendar útreiðslur, so sum størri KT-verkætlanir og lógustuðul til sjálvsognarstovnar.

Talva: Lógukarmur fyri 2022-2026

Mi. kr.	FL2021	2022	2023	2024	2025	2026
Løguútreiðslur tilsamans	556,4	535,8	532,3	521,4	519,9	521,9

Samgongan hevur gjørt eina langtíðarløguætlan fyri tíðarskeiðið 2020-2030. Lógukarmurin er 556,4 mió. kr. í 2021. Harumframt eru 120,1 mió. kr. fluttar fram frá undanfarnum árum soleiðis, at tøk játtan í 2021 er 676,5 mió. kr. Árin 2022-2026 verður lógukarmurin millum 520 og 536 mió. kr. árliga. Langtíðarløguætlanin er lýst í Búskaparfrágreiðing II, september 2020.

Tunlar Norður um Fjall

Sambært verklagslógini kostar verkætlanin umleið 522 mió. kr. Tilboðini uppá tunnilarbeiðið komu inn í mars í ár, og verður eftir ætlan farið undir tunnilarbeiðina í ár. Verkætlanin er mett at verða liðug í 2024.

Fámjinstunnilin

Fyri at fáa eina hóskandi farleið til Fámjins, verður ein tunnil við tilhoyrandi vegagerð gjørdur.

Sjóvinnustýrið í Vágum

Nýggjur bygningur verður bygdur á Giljanesi til Sjóvinnustýrið fyri samanlagt 26 mió. kr. Tilboðini uppá bygningin koma inn síðst í mars. Verkætlanin er mett at verða liðug í 2022.

Miðnám á Kambsdali

Ætlanin er at byggja náttúruvísindaliga økið av nýggjum, útbyggja felags økið, køkin, serbreytina og FabLab, umframt at gera síðstu útbyggingina lidna. Kostnaðurin er mettur til um 57,5 mió. kr.

Bústovnar

Dagføringar og nýgerð av bygningum á almannaøkinum. Harundir varðir bústaðir, sambýli, bú- og umlættingarheim til børn og ung við autismu. Við framfluttari játtan eru 207 mió. kr. tókar at nýta í tíðarskeiðnum 2021-2026.

Landssjúkrahúsið

Arbeitt verður við H-bygninginum. Bygningurin er partur av einari langtíðarætlan fyri út- og umbygging av Landssjúkrahúsinum. Hetta byggistigið fevnir um nýggjar medisinskar seingjadeildir, føði- og barnsburðardeild, psykiatriskan depil, høli til sjúkrahúsuppvenjing og køk. Við framfluttari játtan eru 200,9 mió. kr. tókar til byggistigið í 2021 og 2022. Harafturat er verklagslóg lögð fyri Løgtingið uppá 71,8 mió. kr. til at samanbinda H- og B-bygningin og annað.

Næsta byggistig er at innrætta kjallaran til goymslu og parkering, byggja reinsiverk og annað. Næsta byggistig er enn ikki prosjekterað.

Fyritreytir fyri stuðulsjáttanum

Sum meginregla eru stuðulsjáttanir framskrivaðar við óbroyttari upphædd uttan so, at serstøk viðurskifti eru galdandi, til dømis virkseimi, ið heldur uppat, ella bindandi avtala um stuðulshækking, um tað so er eingangs ella varandi.

Fyritreytir fyri inntøkujáttanum og rentum

Rentustøði

Fyritreytirnar fyri rentuframskrivingunum eru metta gongdin í landskassaskuldini og útlitini fyri rentugongdini. Tað er ein óvissa í játtanarkørmunum, tí rentustøðið kann broytast, og harvið kunnu útreiðslur landskassans til rentuútreiðslur av skuldini eisini broytast.

Inntøkujáttanir

Inntøkurnar eru framskrivaðar við støði í søguligum inntøkutølum og teimum fyritreytum, sum eru kendar. Fyri ávísar inntøkujáttanir er í framskrivingunum lagt upp fyri serligum viðurskiftum í einstøkum vinnugreinum.

Stórur partur av inntøkusiðuni í løgtingsfíggjarlógini er skattir og avgjöld, sum verða stýrd av búskaparligu konjunkturgongdini í samfelagnum, og sum í stóran mun fylgja vøkstrinum í BTÚ.

Fastur (realur) inntøkuvøstur 2023-2026

Sum vanligt er í játtanarkørmunum, er framskrivað í ársins prísnum í 2022, men árin 2023-2026 er framskrivað í føstum prísnum. Tað merkir, at frá 2023 til 2026 er framskrivað við realum inntøkuvøkstri.

Talva: Útvaldar inntökujáttanir við stærstu broytingunum

<i>Mið. kr.</i>	<i>FL2021</i>	2022	2023	2024	2025	2026
Inntøkur, §20:						
Vanligur landsskattur	1.807,0	1.840,0	1.880,0	1.920,0	1.960,0	2.000,0
Felagsskattur	295,0	350,0	375,0	380,0	385,0	390,0
Kapitalvinningskattur	205,0	250,0	275,0	280,0	285,0	290,0
Meirvirðisgjald	1.740,0	1.795,0	1.835,0	1.875,0	1.915,0	1.955,0
Loyvisgjald á alivinnu	133,0	176,0	186,0	194,0	202,0	211,0
Avgjald á fiskatilfeingi	314,0	314,0	314,0	314,0	314,0	314,0
Útluting frá BankNordik	15,0	58,7	59,7	19,0	20,0	21,0
Útvaldar inntøkur tils.	4.509,0	4.783,7	4.924,7	4.982,0	5.081,0	5.181,0
Inntøkur tilsamans	5.841,3	6.109,7	6.262,9	6.334,1	6.438,3	6.545,1

Stærstu inntøkukeldurnar hjá landinum eru vanligi landsskatturin og meirvirðisgjaldið, sum tilsamans eru um 60% av samlaðu inntøkunum hjá landskassanum.

Vanligur landsskattur

Mett verður, at vanligi landsskatturin verður nakað minni, enn mett í lögtingsfíggjarlógini fyri 2021. Í framskrivingunum er síðani roknað við varisligum vøkstri í landsskattinum uppá góð 3% í 2022. Árin 2023 til 2026 er roknað við vøkstri í føstum prísnum uppá um 2%.

Felagsskattur

Mett verður, at felagsskatturin orsakað av koronufarsóttini verður væl lægri í 2021, men at hann síðani hækkar aftur næstu árin.

Kapitalvinningskattur

Mett verður, at kapitalvinningskatturin orsakað av koronufarsóttini verður væl lægri í 2021, men at hann síðani hækkar aftur næstu árin.

Meirvirðisgjald

Viðvíkjandi meirvirðisgjaldinum er eisini roknað við varisligum vøkstri uppá góð 3% í 2022. Árin 2023 til 2026 er roknað við vøkstri í føstum prísnum uppá um 2%.

Loyvisgjald á alivinnu

Orsakað av koronufarsóttini, sum hevur havt við sær lægri laksaprísir og truplari marknaðaratgongd, er væl minni enn mett komið inn av loyvisgjaldinum á alivinnu í 2020 og 2021. Væntað verður, at laksaprísurin og tókan vaksa næstu árin og sostatt eisini loyvisgjaldið á alivinnu.

Avgjald á fiskatilfeingi

Óvissa er um avgjaldið á fiskatilfeingi næstu árin, serliga um atgongdina at fiska makrel í bretskum sjógvi og um semjurnar millum strandarlondini um uppsjóvarfisk. Hóast galdandi lóggáva fer úr gildi við árslok 2021, er framskrivað við somu upphædd árin 2022 til 2026. Tað er gjørt, tí at siðvenjan hevur verið, at nýggj lóggáva á hvørjum ári er komin í staðin fyri hana, sum fór úr gildi. Harafturat er nýggj lóggáva um veiðigjöld ávegis at verða lögð fyri Løgtingið.

Útluting frá BankNordik

Framskrivað er við vanligum vinningsbýti. Harafturat hevur BankNordik boðað frá, at bankin fer at útluta serstakt vinningsbýti uppá 700 mió. kr., harav 450 mió. kr. verða útlutaðar í 2021 og 250 mió. kr. í 2022 og 2023. Landsins partur av vinningsbýtinum er áleið ein triðingur.

Uppskot til játtanarkarmar 2022-2026

Uppskotið til játtanarkarmar byggir á løgtingsfíggarlógina fyri 2021 og framskrivingar fyri tíðarskeiðið 2022 til 2026. Í talvuni niðanfyri er uppskotið til játtanarkarmar fyri árin 2022 til 2026 útgreinað og býtt á greinar og ár.

Talva: Útgreinaðir játtanarkarmar fyri 2022-2026						
<i>Mið. kr.</i>	<i>FL2021</i>	2022	2023	2024	2025	2026
Rakstrarútreiðslur, §1-§12:						
§ 1 Løgtingið	66,4	66,7	66,7	69,7	67,7	66,7
§ 2 Løgmansfyrisingin	41,8	42,5	43,9	43,5	42,5	43,2
§ 3 Fíggjarmál	615,1	629,1	636,6	643,6	648,6	653,6
§ 5 Fiskivinnumál	160,7	164,0	164,0	166,0	164,0	164,0
§ 6 Umhvørvis- og vinnumál	163,9	165,7	167,6	165,7	165,7	165,7
§ 7 Uttanríkis- og mentamál	1.279,1	1.305,9	1.311,4	1.317,1	1.320,7	1.323,8
§ 11 Heilsumál	1.372,8	1.423,1	1.456,8	1.483,6	1.511,1	1.539,5
§ 12 Almannamál	1.800,3	1.870,4	1.926,5	1.970,2	2.015,6	2.059,9
Rakstrarútreiðslur tilsamans	5.500,0	5.667,4	5.773,5	5.859,3	5.936,0	6.016,4
Løguútreiðslur, §1-§12*	556,4	535,8	532,3	521,4	519,9	521,9
Rentuútreiðslur, netto**	-11,7	4,6	3,4	0,5	6,3	10,5
Inntøkur	5.829,6	6.114,3	6.266,3	6.334,6	6.444,6	6.555,6
Framskrivað RLÚ-úrslit	-215,0	-93,5	-42,9	-46,6	-17,6	6,8
Átøk at betra úrslitið	-	30,0	60,0	90,0	120,0	150,0
RLÚ-úrslit við átøkum	-	-63,5	17,1	43,4	102,4	156,8

Viðm: Tølini fyri 2021 og 2022 eru í ársins prísnum. Tølini fyri 2023-2026 eru í føstum prísnum. Tað vil siga, at lønar- og prísvekstur er ikki íroknaður, hvørki á útreiðslu- ella inntøkusiðu landskassans. Tølini fyri 2021 eru sambært samtyktu løgtingsfíggarlógini.

* Í løgukørmunum eru innroknaðar løgukendar útreiðslur. Í 2022 er talan um 50 mió. kr. í partapeningi til felagið P/F Eystur- og Sandoyartunlar, 20 mió. kr. tilsamans til verkætlanirnar Talgildu Føroyar og KT-skipan til skúlaverkið og um 6 mió. kr. til løgukendan stuðul til sjálvsognarstovnar.

** Rentuútreiðslur, netto er samanseting av rentuútreiðslum av lánsbrævaskuld landskassans og rentuinntøkum av gjaldføri landskassans.

Skjal hjálagt

Skjal 1: Búskaparfrágreiðing I, mars 2021

Fíggjarmálaráðið, 23. mars 2021

Jørgen Niclasen
landsstýrismaður í fíggjarmálum

/Bjarni Askham Bjarnason